

1. "शुचिपर्यावरणम्" इत्यस्य मुख्यसंदेशः कः?

- A. विज्ञानस्य महत्त्वम्
- B. शुद्धपर्यावरणस्य आवश्यकता
- C. नगरविकासस्य वर्णनम्
- D. कृषेः लाभः (B)

व्याख्या: एषः पाठः दूषितपर्यावरणस्य दुष्परिणामान् दर्शयति, शुद्धपर्यावरणस्य महत्त्वं च प्रतिपादयति।

2. "महानगरमध्ये चलदनिशं कालायसचक्रम्" इत्यत्र

'कालायसचक्रम्' इत्यस्य अर्थः कः?

- A. सूर्यः
- B. रेलयानम्
- C. मोटरयानम्
- D. चक्रवातः (C)

व्याख्या: 'कालायसचक्रम्' इत्युक्तं 'कालेन आयसचक्रं' यानि काले लोहेन निर्मितं चक्रं, यत् मोटरयानं सूचयति।

3. "वायुमण्डलं भृशं दूषितं न हि निर्मलं जलम्" इत्यत्र कः भावः व्यक्तः?

- A. वायुमण्डलं शुद्धं जलं च निर्मलम्
- B. वायुमण्डलं दूषितं जलं च अशुद्धम्
- C. केवलं जलं दूषितम्
- D. केवलं वायुमण्डलं दूषितम् (B)

व्याख्या: पाठे स्पष्टं दर्शितं यत् वायुमण्डलं च जलं च दूषितौ, निर्मलत्वं न अस्ति।

4. "कञ्चित् कालं नय मामस्मात्नगराद् बहुदूरम्" इत्यत्र वक्ता किम् इच्छति?

- A. नगरं प्रविष्टुं
- B. नगरं त्यक्तुं च ग्रामं गन्तुं
- C. नगरस्य विकासं द्रष्टुं
- D. नगरस्य शुद्धतां अनुभवितुं (B)

व्याख्या: वक्ता दूषितनगरात् दूरं गत्वा शुद्धपर्यावरणं अनुभवितुं इच्छति।

5. "पाषाणी सभ्यता निसर्गे स्यान्न समाविष्टा" इत्यत्र 'पाषाणी सभ्यता' इत्यस्य अर्थः कः?

- A. प्राचीनसंस्कृतिः
- B. पाषाणनिर्मितगृहाणि
- C. यान्त्रिकीकरणयुक्ता सभ्यता
- D. पर्वतप्रदेशस्य जीवनम् (C)

व्याख्या: 'पाषाणी सभ्यता' इत्युक्तं यान्त्रिकीकरणयुक्ता, कठोरता-युक्ता सभ्यता, या निसर्गे समाविष्टा न भवेत्।

6. "हरिततरुणां ललितलतानां माला रमणीया" इत्यत्र कः दृश्यः वर्णितः?

- A. नगरस्य कोलाहलः
- B. शुष्कवनम्
- C. हरितवनस्य सौन्दर्यम्
- D. पर्वतस्य शिखरम् (C)

व्याख्या: एषः श्लोकः हरितवृक्षाणां ललितलतानां रमणीयमालां वर्णयति।

7. "चाकचिक्यजालं नो कुर्याज्जीवितरसहरणम्" इत्यत्र

'चाकचिक्यजालं' इत्यस्य अर्थः कः?

- A. विद्युत्दीपस्य प्रकाशः
- B. नगरस्य भौतिकविकासः
- C. सूर्यप्रकाशः
- D. दीपावल्याः दीपाः (B)

व्याख्या: 'चाकचिक्यजालं' इत्युक्तं नगरस्य भौतिकविकासः, यः जीवितरसस्य हरणं न करोतु।

8. "मानवाय जीवनं कामये नो जीवन्मरणम्" इत्यत्र कः भावः व्यक्तः?

- A. मानवस्य मृत्युं कामये
- B. मानवस्य दीर्घजीवनं न कामये
- C. मानवस्य जीवनं कामये, न तु जीवन्मरणम्
- D. मानवस्य दुःखं कामये (C)

व्याख्या: वक्ता मानवस्य सुखदं जीवनं कामयति, न तु केवलं जीवित्वं यत् मृत्युतुल्यं भवति।

9. "प्रपश्यामि ग्रामान्ते निर्झर-नदी-पयःपूरम्" इत्यत्र वक्ता किम् द्रष्टुम् इच्छति?

- A. नगरस्य विकासम्
- B. ग्रामस्य कोलाहलम्
- C. ग्रामान्ते निर्झर-नदी-पयःपूरम्
- D. पर्वतस्य शिखरम् (C)

व्याख्या: वक्ता ग्रामान्ते स्थितं निर्झरं, नदीं, जलपूर्णं प्रदेशं द्रष्टुम् इच्छति।

10. "शुचिपर्यावरणम्" इत्यस्मिन् पाठे कः प्रमुखः संदेशः दत्तः?

- A. नगरविकासस्य महत्त्वम्
- B. यान्त्रिकीकरणस्य लाभः
- C. शुद्धपर्यावरणस्य आवश्यकता
- D. कृषेः विकासः (C)

व्याख्या: एषः पाठः दूषितपर्यावरणस्य दुष्परिणामान् दर्शयति, शुद्धपर्यावरणस्य महत्त्वं च प्रतिपादयति।